לההטירו מיד והלא היה לבוש עדיין

אטן במגם מקטיר ליה. כך היה כתוב בספרים כאן ובס"פ תמיד

דוכתי במנחות קתני מעלה ומקטירה בכלי שרת ולא פריך הכי אטו

בכלי שרת מקטיר ליה וגרס רש"י והקטירו ס"ד וכי היה יכול

נשחט (פסחים דף סה:) ורש"י מחקו לפי שהיה קשה לו דבכמה

פ"ח מהלי

לו) [ע" מוט" נעיל נמי. ד"ם בשילה], 3) [קדושין מ: חולין קטו. קמ.], ג) [בע"י הגי'

עווז. ד) ועי׳ בשמונה פרחים

עריות בסוג מלות חוקיות ע"ש

ועל כורחך דלא היה גרסתו

כמה שלפנינו אמנס לפמ"ש במהרש"א בח"א בזה"ל דין

הוא שיכתבו לפי שהם מצות

בני נח עכ"ל אפשר ליישב

קלת], ה) בס"י ובע"י איתא

נח ואומות העולם משיבין

ע"שן, ז) גי׳ ירושלמי במקלות,

ת) פקחים קה:, ע) נובחים

לפירש"י. רש"א, () [דף יד:],

נר מצוה לו א מיי פ״ה מהלי .. ת תייי פייה מה עבודת יוהייכ הלי כב: לח ב מייי פייח מה

עבודת יוה"כ הל' ז ופ״ד הל׳ ב: י' פ"ה מהל' פרה הלכה ה:

מעילה הלכה ח:

מא ז מיי׳ פ״ז מהל׳ מעשה קרבנות הלי ב ופ"ג מהלכות עבודת יוה"כ הלכה ז:

רבינו חננאל ואסיקנא אמר רבא (מי מררח) ומסחרראן רמ"ד טבות) (מטתבוא) כמייה מותרין דלא אמרה תורה שלח לתקלה. כלומר דבר שירא כן לידי מכלה. ח"ר שיבא בו לידי ווקטוו. וג ו עזאזל מקום עז וקשה כדכתיב ואת אילי הארץ לקח. יכול ביישוב ת״ל לקוז. יכול ביישוב ווייל המדברה. [ומנין שבצוק ת״ל] אל ארץ גזרה שמתגזר ויורד. שמא תאמר מעשה תוהו הם ת"ל גזרה. אני ה' גזרתי ואין רשות להרהר בו. ת״ר את משפטי תעשו. דין שיכתבו, ואילו הן, ע"ז וגילוי עריות ושפיכות דמים חוקותי תשמרו. דברים שיצר . הרע מקטרג עליהן ואומות הוע מקטוג עליהן ואומות העולם משיבין עליהן. ואילו הן, אכילת חזיר ולבישת שעטנז ורוק יבמה ושיער נזיר וציפורי מצורע ושעיר המשתלח והרבעת כלאים ושור הנסקל ופטר חמור ושמא תאמר מעשה תוהו המה אני ה' חקקתים גזירה [היא] ואין לך רשות להרהר בהם. מאימתי מטמאין בגדים וכו׳ ח״ר המשלח השעיר את המשלח וכו׳, עד ר׳ שמעון אומר משעת דחייתו שמעון אומו משעות דווייתו זורקו בבת ראש לעזאזל יכבס בגדיו. בא לו אצל הפר ואצל השעיר קרען כו'. מגס, קערה כדמתרגמינן קערת כסף מגיסטא דכסף. נתן את כפן בוג סטא רכפן ימון את האימורין והן החלבין במגס כדי לעלותן על גבי המזבח להקטירו. קלען במקלעות. א״ר יוחנן כמין קליעה תנן כלומר היו תולין במוטות כמו קלע, כדכתיב ואת נפש אויביך יקלענה בתוך כף הקלע. תנא לא היה מנחחן ניתוחי עולה, לא על ידי הפשט, אלא עור על גבי

תום' ישנים

ב- ב מאן דאמר מותרין דכתיב במדבר. ואע"ג דמעגלה ותרומת הדשן לא ילפינן להו דהוה שני כחובים הבחים כחחד מ"מ אינטריך ליה במדבר דלא תילף (שמא) [משס] לאסור משום גזירה שוה ולמאן למסור משום גדרה שוה דנמות דאמר אסורין הוה מצי למימר לעיל דהוו שלשה כתובים אלא (דלא הוה) [דהוי] מני למיפרך הניחא למאן דאמר כו' [כדפריך] (ו)במעילה פ' ולד מטאת [יא, ב] כדפרישית לעיל. אכידת חזיר ודבישת שעשנו. וכן יש הרבה אפר פרה וכיסוי הדם וכיולא בהן. פנט ופיסוי טאט ופיזנו כמגם הקמירן מ"ר אמו במגם מקמר להו. ומחקו רש"י כאן ובפסחים בפ' תמיד נשחט [סה, ב] ובפרק שני דסוטה אן גבי מנחה משום

בגדי לבן והקטרה הוא בבגדי זהב מבחוץ ומשני נתנו במגם להקטירו לכשיגיע זמנו ובפ' תמיד נשחט (גו"ש) מפרש הקטירו ס"ד אטו הוא גופיה מקטיר ליה והא בזר קיימינן דלעיל מיניה איירי בהפשטה דכשירה בזר ומשני נתנו במגס להקטיר על ידי כהן ור"ת אומר דאין לריך להגיה הספרים והא דלא פריך הכי גבי מנחה בכלי שרת ס"ד שאני התם כיון דמנחה בעיא קידוש כלי אגב דמקדש בכלי שרת מעלה למזבח בכלי שרת שהיא נתונה בו להקטירה אבל הכא ובפרק תמיד נשחט פריך שפיר במגם ס"ד וכי חובה הוא שיהיה בכלי שרת כלל והקשה ה"ר שמואל מורדון דבפרק שני דסוטה (דף טו.) דפריך הכי גבי מנחה דקתני מעלה ומהטירה בכלי שרת ומקטיר לה ומשני אימא להקטירה ומעתה אין לריך למחוק הספרים דאיכא למימר כיון דפריך לה חדא זימנא בסוטה גבי מנחה ושני לה לא חש להקשות במנחה זימנה החריתי הע"ג דבובח פריך לה בתמיד נשחט (פסחים דף סה:) והדר פריך לה הכא התם כבשים והכא פרים אבל גבי מנחות שם מנחה אחת היא ולספרים דגרסינן בסוטה בברייתא מעלן ומקטירן בכלי שרת ומולחו ונותנו על גבי האשים ניחא י) (לפר"ת) דהכי פריך מהטירו בכלי שרת ס"ד פירוש וכי כמו שהיא בכלי שרת בלא מליחה מקטירו ומשני אימא להקטירו פירוש לאחר מליחה ולי נראה דגרסי׳ שפיר במגם ס"ד ופריך וכי חובה הוא שיוליכנו במגם למזבח נהי נמי דכשקרען והוליא אימוריהן נותנו במגם ולא על גבי רצפה שלא יהו קדשי שמים מוטלים כנבלה מ״מ כשמעלן למזבח יכול להעלוחן בידיו ומדקתני ליה גבי סדר יום הכפורים משמע דכך הוא הסדר ובענין אחר אין לעשות ולהכי פריך וכי חובה הוא לעשות כן להעלותם במגם ובפרק תמיד נשחט נמי דקתני כל סדר הפסח שחיטתו וקבלת דמו והולכתו וזריקתו והפשיטו והקטרתו להכי מתמה מדקתני הכי גבי סדר הפסח אלמא דחובה הוא לההטירו במגם וכן בפרק ב׳ דסוטה⁰ דקתני סדר מנחות כילד אדם מביא מנחתו מתוך ביתו וכל סדר המנחה קתני

עד מעלה ומקטירה בכלי שרת להכי פריך מדקתני הכי גבי סדר מנחה אלמא חובה היא אבל בשאר

דוכתי לא פריך הכי:

(כ) במגם מקטיר להו וגירסה משובשת היה כהן ובמסכת פסחים כשם

(דף סה:) ובמסכת סוטה (דף טו.) דשפיר הוה שייך למיתני לתנא והקטירן במגם דבמגם מעלה אותן למזבח דדכווחיה תנינן טובא מעלו ומקטירו בכלי שרת (סוטה דף יד:) מעלו ומקטירו בהמיינו י אלא הכי קשיא ליה והקטירן ס"ד וכי עכשיו הוא מקטירן והלא עודנו לבוש בגדי לבן ועדיין עליו לקרות הפרשה בבגדים הללו ואח״כ יטבול וילבש בגדי זהב לאילו ואיל העם ויטבול שניה להוציא כף ומחתה ויטבול שלישית למוספין ואמורי חטאת הללו ותמיד של בין הערבים כדקתני בפרקין דלקמן אלא אימא להקטירן נחנן למגם להקטירן בו למובח כשיגיע זמנן: לא היה מנסחן. השורפן כניחוח בשר עולה שהוא מופשט מן העור קודם ניתוח כדכתיב והפשיט ונתח (ויקרא א) אלא עור על גבי בשר ואינו מפשיטן: נאמר לאן. בפר ושעיר את עורותם

דכתיב יבמדבר ומאז דאמר אסוריז דכתיב יגזירה ומאן דאמר אסורין האי מדבר מאי עביד ליה מיבעי ליה לכדתניא ²המדברה המדברה במדבר לרבות ינוב וגבעון שילה ינוב המדברה במדבר לרבות ינוב שילה ובית עולְמים ואידך האי גזירה מאי עביד ליה מיבעי ליה לכדתניא גזירה אין גזירה אלא חתוכה דבר אחר אין גזירה אלא דבר המתגזר ויורד דבר אחר גזירה שמא תאמר מעשה תהו הוא ת"ל אני ה' אני ה' גזרתיו ואין לך רשות להרהר בהן אמר רבא מסתברא כמאן דאמר מותרין לא אמרה תורה שלח סלתקלה תנו רבגן עזאזל שיהא עז וקשה יכול בישוב ת"ל במדבר ומנין שבצוק ת"ל גזירה תניא אידך עזאזל קשה שבהרים וכן הוא אומר יואת אילי הארץ לקח תנא דבי ר' ישמעאל עזאזל שמכפר על מעשה עווא ועואל ת"ר ביאת משפמי תעשו דברים שאלמלא (לא) נכתבו דיז הוא שיכתבו ואלו הן עבודת כוכבים יוגלוי טריות ושפיכות דמים וגזל וברכת השם את חוקותי תשמרו דברים שהשמן משיב עליהןיי ואלו הן אכילת חזיר ולבישת שעטנו וחליצת יבמה ומהרת מצורע ושעיר המשתלח ושמא תאמר מעשה תוהו הם ת"ל אני ה' אני ה' חקקתיו ואין לך רשות להרהר בהן: אימתי מטמא בגדים: ת"ר המשלח מטמא בגרים ואין השולח את המשלח מטמא בגדים יכול משיצא חוץ לחומת עזרה ת"ל המשלח אי המשלח יכול עד שיגיע לצוק תלמוד לומר והמשלח הא כיצד ימשיצא חוץ לחומת ירושלים דברי ר' יהודה רבי יוםי אומר עזאזל וכבם עד שהגיע לצוק ר' שמעון אומר יוהמשלח את השעיר לעזאזל יכבם בגדיו זורקו בבת ראש ומממא בגדים: מתני' בא לו אצל פר ושעיר הנשרפין קרען והוציא את אימוריהן ינתנן במגים והקטירן על גבי המזבח יבמקלעות והוציאן לבית השריפה יומאימתי מטמאין בגדים משיצאו חוץ לחומת העזרה ר' שמעון אומר משיצית האור ברובן: גמ' והקטירן סלקא דעתך אלא אימא מלהקמירן על גבי מזבח: קלען במקלעות: אמר ® רבי יוחנן כמין קליעה יתנא לא היה מנתחן ניתוח בשר עולה אלא עור על גבי בשר מנא

הני מילי ©דתניא רבי אומר נאמר כאן "עור

ובשר ופרש ונאמר להלן יעור ובשר ופרש

ואת בשרם ואת פרשם: ונאמר. בפר כהן משיח עור ובשר ופרש ואת עור הפר ואת כל בשרו על ראשו ועל כרעיו וקרבו ופרשו ("קרא ד):

מה

אדם ויהנה מהם שלא ידע שהיו מן השעיר: שיהה עו וקשה. חל לשון קשה: ומניין שבלוק. הר זקוף: גוירה. חתוכה: עווא ועואל. מלאכי חבלה שירדו לארץ בימי נעמה אחות תובל קין ועליהם נאמר ויראו בני האלהים את בנות האדם (בראשית ו) כלומר על העריות מכפר: משפטי. משמע דברים המיושרים והדין נותן לעשותו: חוק. משמע שאינו אלא גזירת מלך כמו וישימה לחק (שמואל א ל) וישם אותה יוסף לחוק(ברחשית מו): השטן. ילר הרע משיב עליהן תשובה להטעות את ישראל ולומר שהתורה אינה אמת כי מה תועלת בכל אלו לכך נכתב בהן חוק אני ה' גורתי עליכם: מלמוד לומר אני ה'. אחוקותי קאי דמינייהו סליק את חוקותי תשמרו אני ה׳ חקקתים גזרתים: השולה את המשלח. המלוים אותו מירושלים: ת"ל והמשלה. משמע ששילחו כבר ללד המדבר: זורקו בכת ראש. קסבר ווריקתו היא שילוחו: לחיפתו בותבר' בא לו אלל פר וכו'. חזר לו התנא לסדרו הראשון שהוא מסדר עבודת כ"ג וקתני בא לו כהן גדול אלל פר ושעיר העומדים לישרף אחר שמקר את (א) המשתלח למי שהוא מוליכו בא לו אללם וקרעם והוליא האימורין: ונסנס במגם. בקערה של כלי שרת והקטירן כדכתיב (ויקרא מו) ואת חלב החטאת יקטיר המובחה ובגמרא פריך הא אכתי לא חזי להקטירן: קלען במקלעות. כמין קליעה. ארבעה בני אדם נושאין שני מוטות שנים לפנים שנים לאחור ומהלכים מוט אצל מוט והפר והשעיר נתונים עליהן מורכבין זה על זה וכופפן זה תחת זה כמין קליעה ושלימין הן אלא שנקרע כריסן להוליא אימוריהן כדתניא בגמרא [סח.] שמוליאן שלמים: והוליאן לבים השריפה. חוץ לירושלים: מאימתי מטמאים

דכתיב במדבר. ושלח את השעיר במדבר (ויקרא טו) וקרא יתירא

הוא למדרש שיהא הפקר כמדבר: גוירה. לשון חומר ואיסור:

המדברה המדברה במדבר. שלש מקראות בענין לשלח אותו לעואול

המדברה ושלח ביד איש עתי המדברה ושלח את השעיר במדבר:

חתוכה. לוק חתוך בזקיפה ולח משופע כל כך: דבר המסגור ויורד.

השעיר מתגור בה איברים איברים:

שמה תחמר מעשה תהו הם. מה

כפרה יש בשילוח זה ומה יש ביד

לוק זה להועיל: לחקלה. שימלחם

תורה אור השלם

ו. וְנָשָׂא הַשָּׂעִיר עָלָיו אֶת. בָּל עֲוֹנֹתָם אֶל אֶרֶץ גְּזֵרָה ַרְשִׁלַח אֶת הַשְּׂעִיר בָּמִּדְבָּר: ויקרא טז כב ויקרא טז כב

רקוא סוכב. 2. וְהַשָּׁעִיר אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו הַגוֹּרֶל לְעֲזְאוֵל יְעֲמֵד חַיּ לִפְנֵי יְיָ לְבַפֵּר עָלִיו לְשׁלַּח אתו לעזאזל המדברה:

ַוְסָמַרְ אַהַרֹן אֶת שְׁתִי ידיו על ראש השעיר החי יָיְרָּלְּי וּנְיּהְ וְהָתְוִדְּה עָלְיו אֶת כָּל עֲוֹנֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת כָּל פִּשְׁעֵיהֶם לְּכָל חַטֹּאתֶם וְנְתַן אֶתֶם עַל ראש הַשְּׁעִיר רְשִׁלָּח בְּיַד אִישׁ עָתִּי הַמִּדְבְּרָה: ויקרא טז כא הַמִּדְבָּרָה: 4. וַיִּפֶּח מָזֶרַע הַמְּלוּכְה וַיִּכְרֹת אָתוֹ בְּרִית וַיָּבֵא אתוֹ בְּאָלָה וְאָת אֵילֵי הְאָרָץ בָּאָלָה וְאָת אֵילֵי הְאָרָץ אַילֵי הָאָרֶץ יחזקאל יז יג . 5. אֶת מִשְׁפְּטֵי תַּעֵשׁוּ וְאֶת חקתי תשמרו ללכת בהם אַני יִי אֱלֹהֵיכֶם:

ייקרא יח ד ויקרא יח ד וְהַמְשַׁלַחַ אֶת הַשְּׁעִיר לַעַזְאוַל יְכַבֵּס בְּגָדִיוּ וְרְחַץ אֶת בְּשָּׁרִוֹ בַּמִּים וְאַחֲרֵי כַן יבוא אל המחנה:

שָּׁעִיר הַחַטָּאת אֲשֶׁר הוּבָא אָת דְּמָם לְבַפֵּר בַּקּרֶשׁ יוֹצִיא אֶל מִחוּץ לַמַּחֲנֶה ושרפו באש את ערתם ָּוֹאֶת בְּשָּׂרֶם וִאֶת פִּרִשַּׁם:

ויקרא טז כז ויקרא טז כז א. וְאֶת עוֹר הַפְּר וְאֶת כָּל 8. בָּשְׁרוֹ עַל רֹאשׁוֹ וְעַל בְּרָעִיוּ וְאַרְבּוֹ וּפִּרְשׁוֹ: ויקרא ד יא וְאַרְבּוֹ וּפִּרְשׁוֹ: ויקרא ד יא

הוהות הר"ח

(ל) רש"י במתני׳ ד״ה בל לו המשחלח למי: (כ) שם ד"ה ה"ג והקטירן כו' ולא גרסי' אטו במגס וכו' דשפיר הוה שיין למתני בתגן התורה והחשים במגים והקטירן דבמגים מעלה וכו' טובא מעלה וכו' שרת מעלה:

תום' ישנים (המשך) ולספרים דגרסי בסוטה מעלהו ומקטירו בכלי שרת ומולחו ונתנו על גבי החישים (ופריך) [יש לפרש דפריך] וכי לפני המליחה מקטירו, וזהו היה נוח לפי שיטת רש"י אבל יש ספרים פי׳ רבינו דהכא ובפסחים למה הקשה אותו כיון שהקשה כן ופירש במקום אחר, ונראה לי דלא קשיא מידי ושפיר גרסינן ליה ודובכל דוכתא לא פרין

הכא ששונה (על) [כל] סדר (יום הכפורים ואינו מחסר כלום משמע שכך היה הסדר שנותנן במגס ומקטירן וכן בפסחים ששונה שם כל הסדר של פסחים כמו שביה קרבו, אייכ משמע שבר הוא היה הסדר שמתן במגם ומקטירן שם, וכן בהאיא בשנוט של המס פרק שני ניר, בן שרי שביה קרב, אייכ משמע שבר הוא היה הסדר שמתן במגם ומקטירן שם, וכן בהאי הינוטים קרשיב המס פרק שני ניר, בן שרי מנחה אדם מביא מתוך ביתו כו' ולכך סבני) כא הוא [ד]הדיון והסדר שמקטירן בכלי שרת אבל בהני דמנחות (איט שונה הסדרן ולכך (אדט) דישו שהוא רודה לומר שמעלהו בהמיינו או במקרודה של חרס (והקטרה) [ומקטירו] על גבי המוצח. כן נראה עיקר.
ולכך (אדט) [ידע] שהוא רודה לומר שמעלהו בהמיינו או במקידה של חרס (והקטרה) [ומקטירו] על גבי המוצח. כן נראה עיקר.
אצא איפא החקשירן, ואין מקטירן עכשיו עד שהוא מקריב מוספין דרפי רשיי. על כן הגיה ריא בסדר אתה בענת קרען
[ו]הוליא חלבם והקטיר דגרסינן להקטיר לפי שעתה לא היה מקטירן עד אחר קריאת פרשה [והקרבת] אילו ואיל העם ושמא לשון
המשנה מפס לו הפייט.

בגדים. העסוקין בהן כדכתיב

והשורף אותם יכבם בגדיו (שם):

משילחו חוך לחומת העורה. בגמרח

מפרש טעמא: גבו׳ ה״ג והקטירן

ס"ד אלא אימא להקטירן ולא גרס

ופות, א) גבי ונמהה משום דמה משום בדי וכלה ומקטירו בכלי שרת מעלהו ומקטירו (בהי מינייהו) ובהמייטו), והכי פריך הכא דקשיא להי דדרוטייה חניק טובא במנחות מעלהו ומקטירו בכלי שרת מעלהו ומקטירו בבדי זהב לאילו והקטירן ש"ד וכי הוא מקטירן עבשיו והלא טודיטו לבוש בגדי לבן ועליו עוד לקרות הפרשה ואח"כ יטבול וילבוש בגדי זהב לאילו ואיל שנם ואח"כ יטבול להוילה לף ומתחה ויטבול שלישית למוספין ואימורי מטאת הללי [בדקתמי] בפירקין דלקמן ובתמיד שמט נמי [פירש] הקטירן ס"ד והלא (אןהסשט וינמוח קאי והן כשירין בור (ואס) (ואיהו) לא מקטר להו ורביט יעקב היה רוצה לפרש הכא ובפסחים דגרסינן ליה והכי קאמר אטו במגים מקטר להו דעל כרחין לא היה טומן במגם כדי להתקדש בהם כי השחיטה קדשתו ולא דמי לכלי שרת דמומות וד]כלי שרת מתקדשם, ומיהו ההיא דסוטה אין לישב לפי דבריו, ודלריך) ודפריך) ליה גבי מנחה. על כן נראה לרביע דודאי הכי נמי הוה מלי לאקשויי במנחות ובכל מקום שהוא, אלא אחר שהקשה בסוטה אין לי לחזור להקשות בכל מקום שהוא.